

43^Η ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΗΥΣΑ

15.02.2024

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑ:

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Βασίλειος Απ. Τσιαντής

Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο

Π.Μ.Σ. Εργατικού Δικαίου Νομικής Αθηνών

Tsiontis and Associates Law Office

Σημείωμα του εισηγητή

Με ιδιαίτερη τιμή και χαρά έλαβα από τη Διοίκηση της ΗΥΣΑ την πρόσκληση να παραστώ στην 43η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ΗΥΣΑ, προκειμένου να αναφερθώ στο ζήτημα της αναγκαιότητας σύναψης ατομικών συμβάσεων ναυτικής εργασίας, καθώς και να παρουσιάσω συνοπτικά τις διατάξεις του Εβδόμου Κεφαλαίου του νέου Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ), που αφορούν τη Ναυτική Εργασία.

Ευελπιστώ η παρούσα Εισήγηση να αποτελέσει ένα χρήσιμο βοήθημα για κάθε Ναυτικό καριέρας, που απασχολείται στα σκάφη αναψυχής.

Βασίλειος Τσιαντής

Δικηγόρος

Νομικός σύμβουλος ΗΥΣΑ

Ατομική σύμβαση ναυτικής εργασίας ή σύμβαση ναυτολόγησης

- ▶ Αποτελεί τη συμφωνία ναυτολόγησης ενός ναυτικού σε ένα πλοίο.
- ▶ Συχνά αποδίδεται και με άλλους όρους (“συμβόλαιο”, “contract of employment” και λοιπούς συναφείς όρους).
- ▶ Αποτελεί σύμβαση εργασίας, τόσο για τον Πλοίαρχο, όσο και για το υπόλοιπο πλήρωμα, δηλαδή καθορίζει την παροχή εργασίας έναντι μισθού.
- ▶ Έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο και μορφή.
- ▶ Καθορίζει δικαιώματα και υποχρεώσεις, τόσο για τον πλοιοκτήτη – εργοδότη, όσο και για τον ναυτικό (αμφοτεροβαρής σύμβαση).
- ▶ Είναι σύμβαση διάρκειας, αφού προϋποθέτει συνεχή παροχή της εργασίας στο πλοίο για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα.
- ▶ Συνεπάγεται σχέση συνεργασίας και εμπιστοσύνης μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου ναυτικού.

**ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
(ΚΙΝΔ)**

**ΝΟΜΟΣ 5020/2023 – ΦΕΚ Α' 29/15.02.2023 -
ΙΣΧΥΣ ΑΠΟ 01.05.2023**

**ΕΒΔΟΜΟ ΜΕΡΟΣ – ΑΡΘΡΑ 165 ΕΩΣ 196
(ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ)**

Άρθρο 165, παράγραφος 1 ΚΙΝΔ

- ▶ Η σύμβαση ναυτολόγησης, οι όροι εργασίας και τα δικαιώματα του ναυτικού ρυθμίζονται:
- ▶ - από τις συλλογικές συμβάσεις ναυτικής εργασίας που έχουν εφαρμογή,
- ▶ - από τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας του 2006, όπως έχει κυρωθεί με τον ν. 4078/2012 (Α' 179) και εκάστοτε ισχύει στην Ελλάδα (Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας) και συμπληρωματικώς
- ▶ - από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους του ΚΙΝΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΣΥΜΒΑΣΗ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 166 ΚΙΝΔ - Κατάρτιση σύμβασης ναυτολόγησης

1. Η σύμβαση ναυτολόγησης συνομολογείται μεταξύ του ναυτικού και του πλοιοκτήτη ή του αντιπρόσωπου του ή του πλοιάρχου, εφόσον δεν είναι ο ίδιος ναυτολογούμενος. Καταρτίζεται εγγράφως και περιέχει τους όρους της ναυτολόγησης επί του πλοίου. Καθένας από τους συμβαλλομένους λαμβάνει υπογεγραμμένο πρωτότυπο της σύμβασης ναυτολόγησης.
2. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης ναυτολόγησης ο ναυτικός πρέπει να έχει ενημερωθεί πλήρως σχετικά με το περιεχόμενο της σύμβασης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, καθώς και τους όρους εργασίας επί του πλοίου.
3. Η σύμβαση ναυτολόγησης καταχωρίζεται στο ναυτολόγιο του πλοίου. Η καταχώριση θεωρείται από τη λιμενική ή προξενική αρχή ή από τη Διεύθυνση Ναυτικής Εργασίας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
4. Η τήρηση του ναυτολογίου, καθώς και κάθε πράξη και εγγραφή σε αυτό μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 167 ΚΙΝΔ- Μορφές σύμβασης ναυτολόγησης

Η σύμβαση ναυτολόγησης μπορεί να είναι :

- σύμβαση ορισμένου χρόνου,
- σύμβαση κατά ταξίδι ή
- σύμβαση αορίστου χρόνου.

Άρθρο 168 ΚΙΝΔ - Περιεχόμενο σύμβασης ναυτολόγησης

Η σύμβαση ναυτολόγησης περιέχει, εκτός από την ημερομηνία και τον τόπο κατάρτισής της, τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Το πλήρες όνομα του ναυτικού, τον τόπο και τον χρόνο της γέννησής του.

(β) Το πλήρες όνομα και τη διεύθυνση του πλοιοκτήτη ή του νόμιμου αντιπροσώπου του ή του πλοιάρχου.

(γ) Το όνομα του πλοίου, τον τύπο και τον αριθμό νηολογίου, τη χωρητικότητα, το διεθνές διακριτικό σήμα, τον διακριτικό αριθμό του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

(δ) Την ειδικότητα, με την οποία ναυτολογείται ο ναυτικός, και το κατεχόμενο αποδεικτικό ναυτικής ικανότητας.

(ε) Το ποσό του μισθού του ναυτικού και τον τύπο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του.

(στ) Τον χρόνο της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών ή αναλόγως, όταν έχει εφαρμογή, τον τύπο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της.

(ζ) Τον χρόνο διάρκειας της σύμβασης και τις προϋποθέσεις καταγγελίας αυτής.

(η) Τις παροχές υγείας και κοινωνικής προστασίας του πλοιοκτήτη προς τον ναυτικό.

(θ) Ρητή πρόβλεψη περί του δικαιώματος παλιννόστησης του ναυτικού, συμπεριλαμβανομένου του τόπου παλιννόστησης.

(ι) Την εφαρμοζόμενη συλλογική σύμβαση εργασίας, αντίτυπο της οποίας προσαρτάται στο ναυτολόγιο, καθώς και τυχόν επιπρόσθετους, συμφωνηθέντες από τα συμβαλλόμενα μέρη, όρους.

(ια) Ρητή πρόβλεψη περί της επίλυσης των διαφορών που τυχόν προκύπτουν από τη σύμβαση ναυτολόγησης.

Άρθρο 169 ΚΙΝΔ - Προσύμφωνο ναυτολόγησης

1. Το προσύμφωνο ναυτολόγησης αποτελεί συμφωνία του πλοιοκτήτη ή του αντιπροσώπου του με τον ναυτικό, σύμφωνα με την οποία ο πρώτος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συνάψει σύμβαση ναυτικής εργασίας με τον ναυτικό, όταν αυτός επιβιβασθεί στο πλοίο.
2. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να καταβάλει στον ναυτικό τις δαπάνες μετακίνησής του στον λιμένα ναυλοχίας του πλοίου και παραμονής σε αυτόν, καθώς και τον αναλογούντα πλήρη μισθό για το χρονικό διάστημα από τη σύναψη του προσυμφώνου μέχρι την υπογραφή της σύμβασης ναυτολόγησης. Εάν υφίσταται ευνοϊκότερη ρύθμιση στην οικεία συλλογική σύμβαση ναυτικής εργασίας, ισχύει αυτή.
3. Σε περίπτωση που ο πλοιοκτήτης δεν συνάψει τη σύμβαση ναυτολόγησης, ο ναυτικός που μετέβη στον λιμένα ναυλοχίας δικαιούται τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 καθώς και τις δαπάνες επιστροφής του στον τόπο αναχώρησης.

Άρθρο 170 ΚΙΝΔ- Σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου

Η σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου χρόνου περιέχει την ημερομηνία λήξης της.

Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης λήξει κατά τη διάρκεια του πλου, παρατείνεται μέχρι τον κατάπλου του πλοίου στον επόμενο λιμένα, εφόσον είναι δυνατή η αποναυτολόγηση του ναυτικού σε αυτόν.

Άρθρο 171 ΚΙΝΔ - Σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι

Η σύμβαση ναυτολόγησης κατά ταξίδι αναφέρει τους λιμένες αναχώρησης και προορισμού του πλοίου και καθορίζει τον χρόνο αποναυτολόγησης του ναυτικού.

Άρθρο 172 ΚΙΝΔ - Σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου

Η σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου ορίζει τις προϋποθέσεις καταγγελίας της και την απαιτούμενη περίοδο κοινοποίησης αυτής.

Άρθρο 173 ΚΙΝΔ - Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με συμφωνία

Η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται με συμφωνία των συμβαλλομένων.

Άρθρο 174 ΚΙΝΔ - Αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης

Η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται αυτοδίκαια λόγω:

- α) απώλειας του πλοίου,
- β) εκποίησης του πλοίου σε δημόσιο πλειστηριασμό,
- γ) διαγραφής του πλοίου από το ελληνικό νηολόγιο.

Άρθρο 175 ΚΙΝΔ - Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με άτακτη καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

Εάν ο ναυτικός παράνομα απουσιάζει από την υπηρεσία του ή παραβιάζει τις εργασιακές του υποχρεώσεις, έτσι ώστε να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων, του φορτίου, καθώς και της ναυσιπλοΐας, η σύμβαση ναυτολόγησης λύνεται με **καταγγελία του πλοιοκτήτη ή του αντιπροσώπου του ή του πλοιάρχου χωρίς τήρηση προθεσμίας.**

Άρθρο 176 ΚΙΝΔ - Λύση της σύμβασης ναυτολόγησης με τακτική καταγγελία από τον πλοιοκτήτη

1. Ο πλοιοκτήτης ή ο αντιπρόσωπός του, συμπεριλαμβανομένου του πλοιάρχου, μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης ορισμένου ή αορίστου χρόνου των μελών του πληρώματος με τήρηση προθεσμίας τουλάχιστον επτά (7) ημερών και δήλωση του λόγου αυτής.
2. Ως λόγοι καταγγελίας σύμφωνα με την παρ. 1 θεωρούνται:
 - α) η πρόσκαιρη ανικανότητα του πλοίου για πλου και
 - β) ο παροπλισμός του πλοίου για διάστημα άνω των δεκαπέντε (15) ημερών.

Άρθρο 177 ΚΙΝΔ - Άτακτη καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

1. Ο ναυτικός μπορεί, χωρίς να τηρήσει προθεσμία, να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης **λόγω βαρείας παράβασης των υποχρεώσεων, κατά περίπτωση, του πλοιοκτήτη ή του πλοιάρχου έναντι αυτού.**

2. Ο ναυτικός μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης σε περίοδο γνωστοποίησης μικρότερη των επτά (7) ημερών ή χωρίς προθεσμία **για σοβαρούς προσωπικούς ή άλλους επείγοντες λόγους.**

Βαρεία παράβαση καθηκόντων

- Η μη πληρωμή του μισθού σύμφωνα με τον νόμο, η αναξιοπλοΐα του πλοίου (ρήγματα, μηχανολογικές βλάβες, έλλειψη ανταλλακτικών), η μείωση του μισθού, η διακοπή της ασφάλισης στο NAT, η κακή ενδιαίτηση και τροφοδοσία του πληρώματος, αλλά και κάθε τι που, κατ' αντικειμενική κρίση, δεν μπορεί να υποχρεώσει τον ναυτικό να συνεχίζει την εργασία του στο πλοίο συνιστούν **βαρεία παράβαση των καθηκόντων του πλοιοκτήτη ή του πλοιάρχου**, που δικαιολογούν την καταγγελία της σύμβασης και τη διεκδίκηση αποζημίωσης απολύσεως.

Άρθρο 178 ΚΙΝΔ - Τακτική καταγγελία της σύμβασης ναυτολόγησης από τον ναυτικό

Ο ναυτικός μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση ναυτολόγησης αορίστου χρόνου μετά από την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη συνολολόγησή της.

Η λύση της σύμβασης ναυτολόγησης επέρχεται μετά την πάροδο επτά (7) ημερών από την καταγγελία.

Η προθεσμία αυτή παρατείνεται μέχρι τον κατάπλου του πλοίου στον αμέσως επόμενο λιμένα.

Άρθρο 180 ΚΙΝΔ - Αποζημίωση του ναυτικού λόγω λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης

Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης για τους λόγους των περ. α), β) και γ) του άρθρου 174, των περ. α) και β) του άρθρου 176 και της παρ. 1 του άρθρου 177, ο ναυτικός δικαιούται **αποζημίωσης**, η οποία συνίσταται σε ποσό ίσο προς τον **μισθό δεκαπέντε (15) ημερών**.

Εάν η λύση επήλθε στην αλλοδαπή, η αποζημίωση:

- **διπλασιάζεται** όταν πρόκειται για λιμένα της Μεσογείου Θάλασσας, του Ευξείνου Πόντου, της Ερυθράς Θάλασσας ή της Ευρώπης, και
- **τριπλασιάζεται** όταν πρόκειται για οποιονδήποτε άλλο λιμένα.

Άρθρο 181 ΚΙΝΔ - Αστική ευθύνη του αντιπροσώπου του πλοιοκτήτη

1. Αν ο πλοιοκτήτης είναι αλλοδαπή ναυτιλιακή εταιρεία, ο αντιπρόσωπός του, ο οποίος συνάπτει για λογαριασμό του σύμβαση ή προσύμφωνο ναυτολόγησης στην Ελλάδα με ναυτικό, ευθύνεται εις ολόκληρον με τον πλοιοκτήτη για όλες τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από ή με αφορμή τη σύμβαση ναυτολόγησης και θεωρείται αντίκλητος του πλοιοκτήτη ως προς τις υποχρεώσεις αυτές. Εάν ο αντιπρόσωπος είναι νομικό πρόσωπο ημεδαπό ή αλλοδαπό, ενέχονται με τον πλοιοκτήτη ατομικά και εις ολόκληρον, εκτός από το νομικό πρόσωπο και όλα τα φυσικά πρόσωπα που το εκπροσώπησαν ή το εκπροσωπούν από τη σύναψη της σύμβασης ή του προσυμφώνου ναυτολόγησης μέχρι την άσκηση των αξιώσεων από τον ναυτικό.
2. Εάν ο πλοιοκτήτης κηρυχθεί σε πτώχευση, ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη ευθύνεται μόνο για τις απαιτήσεις του ναυτικού που δημιουργήθηκαν τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν από την ημέρα της κήρυξης της πτώχευσης.
3. Οι αξιώσεις του ναυτικού κατά του αντιπροσώπου του πλοιοκτήτη υπόκεινται σε ετήσια παραγραφή, εκτός των αξιώσεων από εργατικό ατύχημα, οι οποίες υπόκεινται σε παραγραφή τριάντα (30) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, η παραγραφή αρχίζει από τη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Άρθρο 182 ΚΙΝΔ - Προκαταβολή μισθού

1. Με την κατάρτιση της σύμβασης ναυτολόγησης ο ναυτικός δικαιούται προκαταβολή μισθού έως το ύψος του μηνιαίου πλήρους μισθού του, εκτός αν άλλως ορίζεται σε ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας.
2. Τα μέρη μπορούν να συμφωνούν προκαταβολή ποσού μεγαλύτερου από το προβλεπόμενο στην παρ. 1.

Άρθρο 183 ΚΙΝΔ - Υπολογισμός του μισθού του ναυτικού

1. Ο ναυτικός δικαιούται πλήρη μισθό για την εργασία που παρέχει σύμφωνα με τη σύμβαση ναυτολόγησής του. Ο μισθός του ναυτικού καταβάλλεται σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα από έναν μήνα και σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας που έχει εφαρμογή.
2. Ο ναυτικός δικαιούται πλήρη μισθό για τους μήνες και τις ημέρες που διήρκεσε η σύμβαση ναυτολόγησης. Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης διήρκεσε λιγότερο από μήνα, ο ναυτικός δικαιούται τον πλήρη μισθό ενός μήνα.
3. Ως πλήρης μισθός νοούνται ο βασικός μισθός που αντιστοιχεί στις κανονικές ώρες εργασίας του ναυτικού, τα τακτικά επιδόματα που σχετίζονται με τον βασικό μισθό και το επίδομα τροφής.
4. Ως πλήρεις ημέρες θεωρούνται τόσο η πρώτη ημέρα ναυτολόγησης όσο και αυτή της αποναυτολόγησης.

Άρθρο 184 ΚΙΝΔ - Μισθός σε περίπτωση απώλειας του πλοίου Αποζημίωση του ναυτικού για απώλεια των αντικειμένων του

1. Σε περίπτωση απώλειας του πλοίου, ο ναυτικός δικαιούται πλήρεις αποδοχές για τις ημέρες που εργάστηκε για τη διάσωση του πλοίου, των επιβαινόντων ή του φορτίου και επιπλέον πλήρη μισθό, μέχρι δύο (2) μηνών εφόσον δεν ναυτολογήθηκε σε άλλο πλοίο. Ο ναυτικός δικαιούται κατ' επιλογή του τον μισθό του παρόντος ή την αποζημίωση του άρθρου 180.
2. Ο ναυτικός δικαιούται επίσης αποζημίωση για την απώλεια των αντικειμένων της προσωπικής ή επαγγελματικής του χρήσης κατά τη διάρκεια πυρκαγιάς ή άλλων ατυχημάτων προερχόμενων από τυχερό γεγονός.

Άρθρο 185 ΚΙΝΔ - Δικαίωμα αδειας

1. Ο ναυτικός δικαιούται ετήσια άδεια σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας, και με τις προβλεπόμενες στην παρ. 3 του άρθρου 183 του παρόντος αποδοχές. Συμφωνία παραίτησης του ναυτικού από το δικαίωμα της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών απαγορεύεται και είναι άκυρη.
2. Ειδικότεροι όροι της οικείας συλλογικής σύμβασης ναυτικής εργασίας που έχει εφαρμογή υπερισχύουν.

Άρθρο 6 της ΣΣΕ Πληρωμάτων Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών που συνάπτει η ΗΥΣΑ

Η ΣΣΕ Πληρωμάτων Επαγγελματικών Τουριστικών Σκαφών του ν. 4256/2014, ρητώς ορίζει στο άρθρο 6 ότι:

-αφενός ο ναυτικός δικαιούται αδειίας (96) ενενήκοντα έξι ημερών το χρόνο, υπολογιζόμενη σε (8) οκτώ ημέρες ανά μήνα υπηρεσίας του, για δε τις τυχόν ολιγότερες του μήνα ημέρες δικαιούται το αντίστοιχο κλάσμα, η οποία άδεια λογίζεται ως συντάξιμος χρόνος, κατά τα ισχύοντα περί ΝΑΤ,

-αφετέρου ότι τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, αντιπροσωπεύοντας αποδοχές συνολικά τεσσαράκοντα πέντε (45) ημερών έχουν ενσωματωθεί στην κανονική άδεια, η οποία ούτως αυξήθηκε εις (96) ενενήκοντα έξη ημέρες ετησίως.

Συμφωνία για αμοιβή του ναυτικού με κλειστό μισθό

Η συμφωνία αμοιβής του ναυτικού με πάγιο μηνιαίο μισθό που στη ναυτική ορολογία ονομάζεται **κλειστός μισθός** και περιλαμβάνει τον βασικό μισθό και τα επιδόματα ή άλλες αποδοχές που προβλέπονται από την σχετική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, όπως για παράδειγμα την άδεια μετ'αποδοχών, είναι κατ' αρχήν θεμιτή κατ' άρθρο 361 του Αστικού Κώδικα περί συμβατικής ελευθερίας.

Αυτό όμως τελεί υπό την αυτονόητη και αναγκαία προϋπόθεση ότι **ο κλειστός μισθός είναι υπέρτερος των νομίμων αποδοχών του.**

Εάν δεν καλύπτεται το σύνολο των ελάχιστων νόμιμων αποδοχών του, η συμφωνία δεν είναι έγκυρη, διότι πρόκειται για ανεπίτρεπτη κατά νόμο παραίτηση εκ των προτέρων από δικαιώματα που παρέχονται στον ναυτικό από κανόνες δημόσιας τάξεως, με αποτέλεσμα ο ναυτικός να δικαιούται τη διαφορά.

Άρθρο 186 ΚΙΝΔ - Δικαιώματα του ναυτικού σε περίπτωση ασθένειας και ατυχήματος

1. Ο ναυτικός που ασθενεί δικαιούται πλήρη μισθό και νοσηλεύεται με δαπάνη του πλοιοκτήτη. Εάν η σύμβαση ναυτολόγησης λυθεί λόγω της ασθένειας και ο ναυτικός νοσηλεύεται εκτός του πλοίου, δικαιούται νοσήλια και πλήρη μισθό όσο διαρκεί η ασθένεια, όχι όμως πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και σε περίπτωση ατυχήματος. Εάν ο ναυτικός καταστεί ανίκανος για εργασία, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, εφαρμόζονται και οι ειδικές διατάξεις περί αποζημιώσεως όσων έπαθαν ατύχημα κατά την εργασία τους.

3. Ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση ασφάλισης ή χρηματοοικονομικής ασφάλειας που να καλύπτει την ευθύνη του, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας. Ο ναυτικός έχει ευθεία αξίωση κατά του ασφαλιστή για τις απαιτήσεις των παρ. 1 και 2. Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του ναυτικού ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση.

Άρθρο 187 ΚΙΝΔ - Δικαίωμα παλιννόστησης

1. Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ναυτολόγησης, ο ναυτικός δικαιούται να επιστρέψει με δαπάνες του πλοιοκτήτη, κατ' επιλογή του, είτε στον τόπο κατοικίας του ή στον λιμένα έναρξης του πλου ή στον τόπο υπογραφής της σύμβασης ή σε οποιονδήποτε άλλο τόπο συμφωνηθεί κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης ναυτολόγησης.
2. Η παλιννόστηση λαμβάνει χώρα με τα πλέον πρόσφορα μέσα σύμφωνα με την εύλογη κρίση του πλοιοκτήτη, αφού ληφθεί υπόψη η βούληση του ναυτικού.
3. Το δικαίωμα παλιννόστησης αποσβέννυται, εάν ο ναυτικός δεν το ασκήσει εντός εύλογου χρόνου από την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση της σύμβασης ναυτολόγησης.

Άρθρο 188 - Κόστος παλιννόστησης

1. Η παλιννόστηση καλύπτει το κόστος μετάβασης του ναυτικού στον τόπο που επελέγη, τη διαμονή και τη διατροφή του.
2. Το κόστος παλιννόστησης δεν παρακρατείται από τον μισθό του ναυτικού, εκτός εάν ο τελευταίος αποδεδειγμένα, με βάση τελεσίδικη δικαστική απόφαση, παραβίασε τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση ναυτολόγησης.

Άρθρο 189 ΚΙΝΔ - Σύμβαση εκτέλεση των καθηκόντων του ναυτικού

1. Ο ναυτικός υποχρεούται να εκτελεί την υπηρεσία του σύμφωνα με τους νόμους, τους όρους της σύμβασης ναυτολόγησης, τους κανονισμούς και τις κρατούσες συνήθειες, με γνώμονα την ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου, συμμορφούμενος προς τις εντολές των ιεραρχικώς προϊσταμένων του.
2. Κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ο ναυτικός υποχρεούται να διατηρεί σε καλή κατάσταση το πλοίο, καθώς και τα αντικείμενα που του έχουν χορηγηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

Άρθρο 190 ΚΙΝΔ - Ευθύνη πλοιάρχου

1. Ο πλοίαρχος διοικεί το πλοίο και μεριμνά για τη νόμιμη σύνθεση του πληρώματος σύμφωνα με τις οδηγίες του πλοιοκτήτη, καθώς και για την τήρηση των ισχυόντων νόμων και κανονισμών που άπτονται της ασφάλειας του πλοίου, του πληρώματος, των επιβαινόντων και του φορτίου.
2. Ο πλοίαρχος ευθύνεται για δόλο και βαριά αμέλεια, εκτός εάν ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 191 ΚΙΝΔ - Υποχρέωση για τη φύλαξη ναυτιλιακών εγγράφων

Ο πλοίαρχος φυλάσσει με προσωπική του ευθύνη επί του πλοίου τα ναυτιλιακά έγγραφα και βιβλία, πιστοποιητικά και φορτωτικά έγγραφα.

Άρθρο 192 ΚΙΝΔ- Αποτροπή επικείμενου κινδύνου από τον πλοίαρχο

Ο πλοίαρχος δικαιούται να χρησιμοποιήσει κάθε αντικείμενο που βρίσκεται επί του πλοίου και είναι αναγκαίο για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 286 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 193 ΚΙΝΔ- Ανάθεση από τον πλοίαρχο πρόσθετων καθηκόντων σε ναυτικό

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο πλοίαρχος μπορεί να αναθέσει προσωρινά σε ναυτικό καθήκοντα πέραν εκείνων που έχει αναλάβει με τη σύμβαση ναυτολόγησης, εφόσον δεν είναι ασυμβίβαστα με την ειδικότητα και τον βαθμό του.
2. Στην περίπτωση της παρ. 1 καταβάλλεται πρόσθετη αμοιβή που καθορίζεται ανάλογα με τον συμφωνημένο μισθό και τις ειδικές περιστάσεις.

Άρθρο 194 ΚΙΝΔ - Απαγόρευση φόρτωσης εμπορευμάτων για ίδιο λογαριασμό

Απαγορεύεται στον πλοίαρχο με ποινή αποζημίωσης να φορτώνει εμπορεύματα για ίδιο λογαριασμό, εάν δεν υπάρχει ρητή έγγραφη άδεια του πλοιοκτήτη ή του αντιπροσώπου του. Ομοίως, απαιτείται η ρητή άδεια του πλοίαρχου, προκειμένου να φορτώσει ο ναυτικός επί του πλοίου εμπορεύματα για ίδιο λογαριασμό.

Άρθρο 195 ΚΙΝΔ - Ενεργητική και παθητική αντιπροσώπευση

1. Ο πλοίαρχος μπορεί, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης κατά τη διάρκεια του πλου, να κοινοποιεί έγγραφα στο όνομα του πλοιοκτήτη, να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα και να εγείρει αγωγή για οτιδήποτε αφορά στο πλοίο ή το φορτίο.
2. Εάν το πλοίο ευρίσκεται σε τόπο διαφορετικό από την έδρα του πλοιοκτήτη, η κοινοποίηση διαδικαστικών ή εξωδίκων εγγράφων που αφορούν στο υπό την πλοιαρχία του πλοίο δύναται να γίνει στον πλοίαρχο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ▶ Η σύναψη έγγραφης ατομικής σύμβασης ναυτικής εργασίας είναι απολύτως αναγκαία : διασφάλιση τόσο για τον ναυτικό, όσο και για τον πλοιοκτήτη – εργοδότη.
- ▶ Ο έγγραφος καθορισμός των όρων εργασίας στην ατομική σύμβαση αποτρέπει φαινόμενα εργοδοτικών αυθαιρεσιών και επιτρέπει στον ναυτικό να διεκδικήσει ευχερέστερα τα δικαιώματά του ενώπιον των αρμόδιων Αρχών (Λιμενικές αρχές, Δικαστήρια κλπ.).
- ▶ Η ΗΥΣΑ, μέσω της νομικής – συμβουλευτικής κάλυψης που παρέχει στα μέλη της, δύναται ανά πάσα στιγμή να σας καθοδηγήσει, τόσο κατά τη σύναψη της ατομικής σύμβασης, όσο και κατά τη διάρκεια ή τη λύση της εργασιακής σας σχέσης.

**Καλά ταξίδια και Καλές θάλασσες
σε όλους σας!**

**Βασίλειος Απ. Τσιαντής
Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
Π.Μ.Σ. Εργατικού Δικαίου Νομικής Αθηνών
Νομικός Σύμβουλος ΗΥΣΑ**

HYCA – HELLENIC YACHT CREW ASSOCIATION

Ομηρ.Σκυλίτση 19, Πειραιάς – 210 4171593 – info@hyca.gr